

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧААС АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА НАРТАЙ
2021 ОНД БАЙГУУЛСАН ГЭРЭЭНИЙ ҮҮРГИЙН БИЕЛЭЛТ
/2021 оны жилийн эцсийн байдлаар/

Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 1.4 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 21 аймгийн Засаг дарга нартай 2021 онд байгуулсан хамтран ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захирагааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийсэн.

Хамтран ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд өгсөн үнэлгээний үзүүлэлтийг хүснэгтээр үзүүлэв. Ерөнхий үнэлгээ 71.4 хувьтай. /хүснэгт-1/

**Аймгийн Засаг дарга нартай байгуулсан хамтран
ажиллах гэрээний үүргийн биелэлтэд өгсөн үнэлгээ**

№	Аймгийн нэр	Засаг даргын нэр	Гэрээний дугаар	Заалтын тоо	Дүгнэсэн арга хэмжээний биелэлтийн хувь							Биелэлтийн хувь
					100	90	70	50	30	0	-	
1	Архангай	М.Батжаргал	1	29	2	7	6	1	2	1	10	71.5
2	Баян-Өлгий	Д.Бауыржан	2	30	3	9	6	6	1	1	4	71.5
3	Баянхонгор	Д.Мөнхсайхан	3	30	6	5	6	6	1	1	5	72.0
4	Булган	Б.Ариун-Эрдэнэ	4	30	2	3	6	4	5	4	6	51.6
5	Говь-Алтай	О.Амгаланбаатар	5	29	3	7	3	10	1	1	4	66.8
6	Говьсүмбэр	Г.Батзам	6	30	4	5	5	3	-	1	12	75.0
7	Дархан-Уул	Б.Азжаргал	7	32	8	6	7	1	2	1	7	77.6
8	Дорноговь	О.Батжаргал	8	34	12	11	8	1	-	1	1	84.8
9	Дорнод	М.Бадамсүрэн	9	34	9	10	8	3	1	-	3	81.9
10	Дундговь	Ц.Мөнхбат	10	26	15	1	2	1	3	2	2	77.9
11	Завхан	Д.Түвшинжаргал	11	29	8	4	2	4	3	1	7	72.2
12	Орхон	С.Батжаргал	12	31	10	5	9	3	-	2	2	76.8
13	Өвөрхангай	А.Ишдорж	13	33	8	5	7	3	2	1	7	75.0
14	Өмнөговь	Р.Сэддорж	14	34	9	11	7	4	1	2	-	76.7
15	Сүхбаатар	М.Идэрбат	15	33	3	10	4	7	1	1	7	71.5
16	Сэлэнгэ	Н.Лхагвадорж	16	31	7	4	3	9	4	2	2	63.4
17	Төв	Д.Мөнхбаатар	17	25	7	7	5	2	1	1	2	78.6
18	Увс	Ч.Чимэд	18	29	3	5	9	5	-	2	5	67.9
19	Ховд	Б.Дүгэржав	19	30	1	1	8	8	6	2	4	51.1
20	Хөвсгөл	Ш.Идэрбаясгалан	20	24	1	3	6	5	1	1	7	62.9
21	Хэнтий	Ц.Чогсомжав	21	30	5	9	8	1	3	1	3	74.4
Үнэлгээний дүн				633	126	128	124	88	38	29	100	71.4

ДҮГНЭЛТ

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 21 аймгийн Засаг дарга нартай нийт 633 заалт бүхий гэрээ байгуулснаас үр дүнтэй хэрэгжсэн 126 заалт, тодорхой үр дүнд хүрсэн 252 заалт, эрчимжүүлэх шаардлагатай 126 заалт, үр дүнгүй 29 заалт, хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй 100 заалт байна.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын аймгийн Засаг дарга нартай 2021 онд байгуулсан хамтран ажиллах гэрээний үүргийн биелэлт нийт дүнгээр 71.4 хувийн хэрэгжилттэй дүгнэгдлээ.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын аймгийн Засаг дарга нартай байгуулсан гэрээний үүргийн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дараах нийтлэг зөрчил, дутагдал илэрч байна. Үүнд:

1. Орон нутгийн онцлогийг харгалзан, цаг үеийн нөхцөл байдалд бодит үнэлэлт, дүгнэлт өгч төлөвлөлт хийгээгүйн улмаас нийт 633 заалт бүхий гэрээнээс 100 заалт нь хэрэгжээгүй буюу үнэлэх боломжгүй байна. Тухайлбал, Говьсүмбэр аймгийн засаг даргатай байгуулсан 30 заалт бүхий гэрээний 12, Архангай аймгийн засаг даргатай байгуулсан 29 заалт бүхий гэрээний 10 нь хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй байна.
2. Хэрэгжээгүй буюу үнэлгээ хийгдээгүй заалтууд олон байгаагаас хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүн бодит бус гарч байна.
3. Тухайн аймагт геологи, уул уурхай, газрын тос болон хүнд үйлдвэрийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэхээс хамааран аймгийн үндсэн чиглэл, хөгжлийн төлөвлөгөөтэй уялдуулан хамтран ажиллах гэрээг боловсруулаагүйгээс ихэнх аймгуудад гэрээний дараах заалтууд хэрэгжээгүй байна. Үүнд:
  - Үйлдвэрийн зориулалттай тэсрэх материалын үйлдвэр, тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн агуулахыг батлагдсан зураг төслийн дагуу бариулж, стандарт, шаардлагыг хангуулах, аянга зайлуулагчийн эсэргүүцлийг тогтмол хэмжүүлэх зэрэг ажлыг орон нутагт зохион байгуулах, тогтоогдсон аюулгүй бүсэд газар олгохгүй байх;
  - Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөлттэй уялдуулж шинжлэх ухааны судалгаанд үндэслэн төрөөс тогтоосон солбицол бүхий ашигт малтмал эрэх хайх талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл хүссэн саналд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуг хугацаанд өгөх;
  - Аймгийн нутаг дэвсгэрт ашигт малтмал, газрын тосны олборлолт эрэл, хайгуул, хүнд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явагдаж байгаа бол ашигт малтмал, газар, гэрээлэгч компаниудтай зохион байгуулах уулзалтад оролцох, хамтран зохион байгуулах;
  - Орон нутагт газар олголтыг зохион байгуулахдаа хүнд үйлдвэр байгуулах боломжит байршлыг урьдчилан төлөвлөж, газрыг нөөцөд авах, шаардлагатай тохиолдолд газрыг тусгай хэрэгцээнд авах асуудлаар холбогдох хууль журмын хүрээнд дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах.
4. Тайлан, мэдээ болон санал хүргүүлэх тодорхой хугацаа заасан дараах заалтуудын хэрэгжилтийг албан бичгийн огноо, дугаартайгаар үнэн зөв тайлагнаагүйгээс биелэлтийн хувь буурч байна. Үүнд:
  - Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал, барилгын материалын ашиглалт, олборлолтын мэдээ, нөөцийн хөдөлгөөний мэдээллийг Ашигт малтмал, газрын тосны газрын чиглэл хариуцсан нэгжид улирал бүр ирүүлэх;

- Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа боловсруулах үйлдвэрүүдийн ерөнхий мэдээллийг хагас жил тутам буюу тухайн жилийн 07 дугаар болон 12 дугаар сарын эхний хагаст багтаан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд ирүүлэх;
  - Орон нутгийн онцлог, давуу талд тулгуурласан эдийн засаг нийгэмд бодит хувь нэмэр оруулах, боловсруулах үйлдвэр байгуулах боломжийн талаар судалгаанд суурилсан санал боловсруулж, 2 дугаар улиралд багтаан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд ирүүлэх зэрэг заалтууд болно.
5. Зарим заалтыг тодорхой томьёолоогүйгээс тайлагнах боломжгүй эсвэл тухайн заалтыг өнгөрсөн цаг дээр хуулбарлан тайлагнах тохиолдлууд байна. Тухайлбал, Булган аймгийн засаг даргын гэрээний хэрэгжилтийн тайландаа дээрх байдлаар тайлагнасан дутагдал байна.

САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

- Тухайн аймагт геологи, уул уурхай, газрын тос, хүнд үйлдвэрийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг эсэхийг харгалзан хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр, үндсэн чиглэл болон төлөвлөгөөтэй уялдуулан, онцлогт нь тохирсон зүйл заалт бүхий "Хамтран ажиллах гэрээ"-г байгуулах;
- Аймгууд "Хамтран ажиллах гэрээ"-ний биелэлтэд ач холбогдол өгч, гэрээний заалт бүрээр хийсэн ажлыг оновчтой, тодорхой, огноо, дугаартайгаар үнэн зөв гаргаж хэвших;
- Гэрээний заалтад хамааралгүй болон дутуу биелэлт бичих, утга найруулга, үг үсгийн алдаатай бичих зэрэг зөрчлүүд гарч байгаад анхаарах;
- Тухайн зорилт, арга хэмжээний гол үр дүн, хүрсэн түвшин, төлөвлөсөн асуудалтай уялдуулж ажлаа тайлагнахад анхаарч ажиллах;
- Гэрээнд тухайн орон нутагт хэрэгжүүлэх шаардлагатай, боломжтой ажлуудыг хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтөд үндэслэн, цаг үеийн нөхцөл байдлыг харгалзан бодитой төлөвлөх.

Хянасан:
ХШҮДАГ-ЫН дарга

Ч.Одхүү

Үнэлгээ хийж, тайлан боловсруулсан:
ХШҮДАГ-ЫН мэргэжилтэн Ж.Энхсайхан